

Naša Sloga izlazi svaki 1 i 16 dan mjeseca, i stoji s poštarinom za cijelu godinu 2 f. a za kmeta 60 novč. razmierno za pol god. 1 f. a za kmeta 30 nov. Izvan carovine više poštarina. Pojedini broj stoji 6 novč.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu malo stvari, a nesloga sve pokvari.“ *Nar. Post.*

Oglasi se primaju po navadnoj cieni. Pisma neka se šalju platjeno poštarin. Nepodpisani se dopisi neupotrebljavaju. Dopisi se vraćaju. Uredništvo i Odpravnietvo nalaze se *Via Capuano N.º 1969/1.*

Godina III.

U Trstu 16 Februara 1872.

Broj 4.

Pogled po svietu.

U Trstu 15 Februara.

Ustavovierni u carevinskom vieću zastupnici su već kada tada satkali biela jadra svojoj krbkoj ladjici na uzburkanu moru nutarnje austrijske politike. A to su nekoje prozirne pravice, što misle ponuditi neokretain Poljakom, da jih mimo ostalih nezadovoljnih narodah ukrote i umire, pa tada pomoću njih da svoje neopravdano gospodstvo u državi učvrste i ukriepu.

Te će dakle posebno poljske pravice doći što skorije pred carevinsko vieće, da jih ono il odobri, il odvrže. Sad se samo pita, hoće li bit s njimi zadovoljni i Poljaci. Pa bi evo reći, ako se sasvim nevaramo, da neće, jer te pravice neodgovaraju ni najmanje njihovim zahtjevom od 1868 godine, a s druge strane, što se tu jednom rukom daje, to se drugom uzimlje. Povrh toga ustavovjerci se domišlje, da te njihove mrvice nemogu postati zakonom nego stopram onda, kad jih odobre i prisvoje dvie cigle trećine kraljevinskoga sabora poljskoga. A baš to je ono, što Poljakom kvari želudac, jer u Poljskoj mimo njih žive još toliko i više Rusinah, koji se od te svoje braće nisu navikli ničemu nadati; pak neće nikako pristati, da se na temelju tih jednostranih pravica ovjekovječi poljsko nad njimi gospodstvo. To ustavovjerci dobro znaju, pak se izpod ruke željno smijaju, kako su Poljake u mrežu ulovili, što će da zadobe od njih nekakove pravice, a ono još nisu pravedni ni naprama svojoj rodjenoj braći. Al i to, što im se nudi, neće se u carevinskom vieću pretresati nego tekar onda, kad bude gotov zakon o tako zvanih izravnih izborih za silu; to jest, tko nedođe u carevinsko vieće ma poradi kojeg uzroka, da se odmah mjesto njega izabere drugi zastupnik i mimo sabora. Ako ikada, sad bi imali Poljaci uviditi, da im neima spasa nego u slozi i sporazumljenju sa svojom ostalom u državi braćom, jer tko neće brata za brata, hoće tudjinca za gospodara. U ostalom do skora ćemo viditi na čem smo.

Zadnji put smo bili javili, da je Lonjaj opet pozvao hrvatske kolovodje, da se s njimi dogovara glede hrvatskih pravica. Kako čitamo u nekih listovih, ti su dogovori urodili dosta povoljnim plodom, ali buduće da su se medju Lonjaja i hrvatske kolovodje posadili hrvatski magjaroni, kaže se, da im se plod neće viditi, nego stopram poslje izborah u sabor. Narod dakle neka učini, kao i lani, svoju dužnost, kad bude pozvan, da bira zastupnike, pak je pobjeda njegova. A to tim više, što i Magjari vide, da se dalje nemogu naslanjati u Hrvatskoj na stranku, koja išće od narodnjakah, da joj dragovoljno ustupe petnaest glasovah u saboru!

Nekoja prava i dužnosti pomorskih kapitanah i mornarah.

(Konač)

Polag obstojećega zakona, kapitani ili brodovlastnici moraju pismeno sklapati ugovore s mornari, i to pred kapitanom luke (porta) ili našim konzulatom. Kad je ovako učinjen ugovor, jedan mjesec danah poslje, stupivši u službu mornar, mladić, kuhar, mali (moco) itd. može doći na brod i ondje ostati; kapitan ga pako mora primiti, davati mu cijelu hranu

i polovicu ugovorena mita, a cijelo mito od dana, kad sidra digne i iz pristaništa odjadri. Da si medjutim mornar može za put potrebitimi stvari obskrbiti, dužan je kapitan predajmiti mu (anticipat) u posudno ime dvomjesečno mito, ali tada bez valjana razloga nesmiije više u ime mita ništa pitati, dok ugovoreno vrijeme nemine i putovanje nesvrši. (Dovršeno putovanje smatra se onda, kad je 15 danah prošlo od kad se je trgovina iz broda izkreala.) Tada dakle mora kapitan bez svakog izgovora mornara podpunoma izplatiti; a kad bi se kapitan uztručavao, tada se imaju pritužiti mornari dotičnomu kapitanu luke ili konzulatu, koji će kratkim putem prisiliti kapitana na izplaćenje ugovorena mita.

Mali (moci) nedobivaju za prvo putovanje nikakova mita nit plaće, osim samu hranu i odjeću (halje i obuću); ali niti mornari nemogu zahtievati, ma bilo iz kojega mu drago uzroka, da im se prije odjadrenja ugovoreno mito poveća ili poboljša; umaljšiti pako može kapitan mito svakomu, tko se putem pokaže, da nije sposoban obavljati posao, za koj bijaše uzet. Za produljeno putovanje preko ustanovljena mjesta, povisit se ima razmjerno i mito; no nesmiije se mornaru mito umaljšiti, kad se to produljenje slučajno dogodi, ili putovanje prikrati.

Ako se je slučajno brod razbio, prodao, ili na drugi način otudjio, n. pr. u neprijateljske ruke došao, prestaje mito mornaru od dana kad se je brod razbio itd., ali mora kapitan i brodovlastnik skrbiti za povratak družine u naše strane. Kad se krivjom kapitanovom, brodovlastnikovom, ili trgovčevom odjadrenje zaprieči i obustavi, brod razoruža (disarma), prodade, il otudji, čeljad dobiva četvrti dio pogodjena mita za vas put, a oni, koji su na mjesec uzeti, razmjerno vremenu službovanja. Nego ako ovakove okolnosti nastupe poslje započeta putovanja, mornarom pripada sva ustanovljena plaća, kako da bi ono putovanje dovršeno bilo, dočim se pogodjenici na mjesec moraju zadovoljiti s mitom za vrijeme provedeno u službi. Dogodi li se ovakova promjena, kad je brod u tudjih stranah, dužni su izviše kapitani i brodovlastnici ob svojem trošku poslati čeljad u naše primorje.

U svakom drugom i nepredvidljivom slučaju, radi kojega se odjadrenje zavlčilo, il zapriečilo n. pr. zbog naštašve kužne bolesti, itd. izplaćuju se mornari samo za vrijeme učinjene službe. Mornari gube pako svoju mita, kad se brod razbio i posvema izgubio; u tom slučaju takodjer nevraćaju dobiveni predujam (anticipacion). Ali ako se stogod od broda spasilo, od razprodanih stvari podmirivaju se prije svega mornari, isto tako i iz spasene trgovačke robe.

Kakogod mornar nesmiije ostaviti brod, tako isto i kapitan nemože iz broda odpraviti bez temeljita razloga mornara; jer odpravi li ga prije nego brod odjadri, dužan će biti podmiriti ga sa jednom trećinom mita od cijela putovanja, a zbije li se to odtjeranje na putu, platit mu ima kapitan mito za vas put.

Na koncu dodajemo još, da kada koj mornar, braneci brod od nepriatelja, pogine, ili na drugi način službujući na brodu umre, ima se njegovim baštinikom (eredom) izplatiti mito za vas put, dočim ako umre od naravne smrti, nedobiju baštinici nego samo zasluženo mito do dana preminuća, a ako je uzet mornar u službu na stanovito putovanje, ide jim polovica, na povratku pako otoga puta, sve koliko mito. Razumieva se samo po sebi, da baštinikom ništa nepripada, kad mornar umre u pristanišću i pred odjadrenjem.

D o p i s i.

Iz Baške na Otoku Krku.

Doba je, da se i mi odazvemo obćenomu pokretu naše bratje. Premda se jur i u najmanjih susjednih mjestih probudila ljubav domovine i savjest svoje narodnosti, te razzarila i najledenija srea, u nas svedjer još vlada strašan nemar. Vrhu toga izlegao se i drugi otrov, to jest, sebičnost, koja je žalibože u naših občinskih poslih dospjela do zadnje mjere; tako da se može reći, da se kod nas niti nezna za borbu načelah, nego jedino za borbu sebičnosti.

Naša djevojačka škola nakon ljeta danah bi koncem prošle godine opet otvorena, ali da se to učini, trebalo je ništa drugo, nego da ovamo dojde činovnik kotarskog Satništva, te da svojim putovanjem občini pozoblje od 40 do 50 florinah!... Ali svedjer žalostno i kukavno ostaje stanje naših školah i učiteljah. Ovo naše mjesto, da ništa nereknem o djevojačkoj školi, broji do 200 učenikah, razdijeljenih u tri razreda, a samo dva učitelja i ta uz godišnju plaću kao u najnižjih pučkih učionah. Imala bi Občina svojski skrbiti, da se ne samo učiteljem plaću povisi, nego da se i sadašnja škola pretvori u *Normalku*; a to nebi imalo teško biti, ako se promisli, da preko onoga, što sama občina po sebi troši, ovdje ima škola liop prinosak i od crkvenih zakladah, pa da bi i *pokrajinska blagajna* morala pomoći. A da bi se ta stvar na svojem mjestu dobro prikazala, mislim da nebi bilo teško to postići, jer pučanstvo od preko 3000 stanovnikah ima svu pravicu to od vlade zahtijevati, neimajući od nje nikakve druge podpore, a doprimaša liopu svotu u carsku blagajnu. Ako naše starešinstvo samo pomisli, kako su naši ljudi radi malena prostora zemlje i slabih ljetinah usiljeni većinom podati se na more, u sviet trbuhom za kruhom, te da ako bi i bio čovjek litar i domišljiv po naravi, ipak da bez nauka i znanja nemože kud ni kamo: moralo bi svom svojom silom nastojati, da si pribavi dobre škole, za dobar nauk i sreću svoje djece. Nego ova me misal pelja i na drugu zadaću, na koju bi imala obratiti Občina svu svoju pozornost, a to je *luka* iliti porat. Žalostno je gledati kroz zimu veći dio naših brodovah, kako tumaraju od otoka do otoka, od nemila do nedraga, tražeći zatočišće od strašne bure, jer ni tretji dio njih nemože naći mjesta u sadašnjoj luci! Ista je visoka cesarska vlada u Trstu uvidila ovu našu potrebu, te poslala više puta na mjesto mjerace, al i to je prouzrokovalo razdor i nesklad med občinom i pojedinimi gospodari brodovah, i tako je žalibože stvar zastala.

Neću da ovdje zamučim još tretju za svih nas velevažnu potrebu. I kod nas, kao što posvuda oboljavaju i umiraju ljudi svake dobe, od maloga dietšca, pa sve do siedâ starca. Nego kod nas biva u toj stvari ova razlika, da dočim se drugdje ljudi, kada obole, mogu utieći liečnikom i ljekarom, kod nas nevoljni bolesnik, ako mu sam Bog nepomogne, mora i od male bolesti dugotrajno trpiti i na koncu bez liekara i liekarijah umrieti, jer neima ni jednoga ni drugoga! Kolika nevolja, kolika škoda od tud svemu puku!...

Nego da se ovomu i svim gori rečenim našim potrebam pomogne, treba nam, bratjo, da se otresemo dosadanje sebičnosti i nehajstva do obćega dobra, treba da se sjedinimo, da složao i mudro radimo dok si nepomognemo, osobito u ovih trih krajnih naših potrebah. Starešinstvo i občinari nemijsu se jedan drugomu protiviti, nego jedan drugomu do pomoći biti, jer ovako jedino će bit moguće, da obće dobro napreduje. Ja se neotčujem reći, da bi i sadašnje naše Starešinstvo štogod dobra isposlovalo, da nebi našlo kod svakog svojeg koraka mnogobrojne zaprieke od istih občinarah; kao što se s druge strane neobavlja svoje dužnosti, kao što bi imalo, da tada neka si zakonitim putem izabere druge ljude na upravu občine i u takove položi svoje povjerenje, od kojih se občina štogod boljega nadati može. Nu neka se i jedni i drugi spomenu one naše, svim dobro poznate poslovice: „Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“

Sumbreg, u Ugarskoj, 1 veljače

Izenadan razpust sabora zagrebačkoga zabrinuo je svu austro-ugarsku monarkiju, pa u nećem i nas.

Već g. 1870. pisao je prvak mlade stranke narodne opozicije dr. Makance u „Zatočniku“, da će nadoći vrijeme, kadno će antiunionistička stranka nadvladati unionističku opoziciju, postojeću danas u većini na zemljiša trojedne cjelokupne kraljevine, te će posliedkom te nadvlade odzvoniti savezu Zvonimirove i Stjepanove krune.

Uzhvalio je prevriedne članove stare stranke narodne opozicije i zakleo ih, il na pošten savezan ugovor s kraljevino ugarskom, il na priznanstvo svoga prava, pred kojim se razpada današnja trula nagoda.

Dokazao je nezakonitost sabora od g. 1867—1870; rekao je istinu, da *ban trojedne kraljevine* nikad nije bio podredjen palatinu ugarskomu, te ni ministru-predsjedniku; izjavio je pravo, da se hrvatska *Rieka* nesmie pripustiti Magjarom, dok je i jednemu Hrvat u ramenu glave; zagrmio je ponosito, da ugarski sabor neima prava birati *delegaciju* hrvatsku za razpravljanje priznanih skupnih poslova; izjavio je jasno, da ugarski ministar *financijah* neima prava pobirati hrvatske izravne i neizravne poreze, niti ugarski sabor odlučivati o hrvatskih financijah; zaključio krasno, da hrvatsko *domobranstvo* nesmie biti podredjeno ugarskomu ministarstvu zemaljske obrane, već banu trojedne kraljevine, koji je odgovoran hrvatskomu saboru.

Ujedno je taj celovodja mlade opozicionalne stranke pokazao i dokazao, da se on i njegovi jednomišljenici u svem i po svem elazu s programom obće poznanim stare opozicionalne (unionističke) stranke, koja je, *salva eticâ* vladinim bielim vrucam, na prošlom, 19. sjednja t. g. iz nobruha razpuštenom saboru zastupala u Zagrebu savkoliki narod Hrvatske i Slavonije.

Samo je jedna točka, kojom se raznodjuje program antiunionističke od unionističke opozicije, a ta jest: za razpravljanje zajedničkih hrvatsko-ugarskih poslova, ustanovljenih saveznim ugovorom, sklopljenim obzirom na čl. 42 sabora od g. 1861 izmedju Trojedne Kraljevine i Ugarske.

Te pošto hvaljeni Dr. Makance nemože da Magjarom pregori Modjmurja, Rieke, hrvatskog primorja, a po svoj prilici ni Vojvodine, — to se on s nami ovostranimi južnimi Slavenci Ugarske i mi s njime ponosimo i podpuno slažemo tim većma, što njegova mlada stranka nemože zapriečiti duševnomu oku, da nepogleda na slovačku, srbsku i na nas bunjevačko-šokačku, hrvatsku i bosansku u Ugarskoj živuću braću svoju.

Temeljiti ovi nazori, po sjedinjenih vitežkih sinovih Trojedne Kraljevine u slučaju posvemašna odciepljenja od Ugarske, mogu se u svako doba prihvatiti i cilju privesti, no od nas baš u današnjih okolnostih nemogu se savjetovati nikako; jer se mi proti nesmiljenoj magjarštini borimo za svoj jezik i slobodu, za svoj bunjevačko-šokački zavičaj i obstanak na život i smrt. Te u onaj čas, kad bi se Trojedna Kraljevina razkrstila od Ugarske, razvalio bi se jaz propasti naše i mi bi u kratko vrijeme pali žrtvom nezasičnosti magjarske.

Kad hrvatski delegati budu Miletići, blago si ga tada rodu jugoslavenkomu! A da to vrijeme nije daleko, jamči nam nasilni bezuzročni razpust sabora hrvatsko-slavonskoga, komu smo se s magjarskoga straha nadali, nu koj doskora obnovljen, još većom pobjedom od poslednje proskavljene, bit će jedan prvih saborah u poviesti Trojedne Kraljevine; koji će britkim oružjem pravice i razbora na vrat stati nepravdi i kletomu bezzakonju, te nadmićuć se s peštanskimi oholicami, u zavitanu kolu narodnostih, popitati i za poslednjega ugarskoga Slavena!

Same, vitežka braćo, jedan za sve, a svi za jednog!

„Bunjevačke i Šokačke Novine.“

Iz Ugarske.

Tršćanska *Naša Sloga*, da si nam zdravo i veselo! *Bunjevačke i Šokačke Novine* kanda diele s tobom jednaku sudbinu! Ti na kršnoj obali divne Adrije, a one u magjarskom leglu ravne Bačke! Ti na braniku primorskom stiegom u ruci proti silnoj talijanštini, one na ugaru željne roda prosvjetu proti bezdušnoj magjarštini! Ti u svojem proć tudjega, one u tudjem kraj svojega! Ti željna podpore, one daljnu obstan-

ka! Pa, jer ste u tom setrice ravne, poznane odavne; zato teći „vilo“ bunjevačko-šokačkoga luga našoj „slozi“, da ju tješi drága.

Ovako su se križale misli po mojoj glavi, kad su nam se iza „Naše Sloge“ na sviet rodile pred dvie godine „Bunjevačke i Šokačke Novine“ u Kaloči. Ja sam tada mislio, da će savkoliki naš bunjevačko-šokački rod prionuti uz ove novine, i da za ustanak njihov neće se ni izdaleka brinuti neumrlí naš Antunović. Nu jako sam se prevario, jer što dalje, to nam sve crniji iz Kaloče stižu glasovi, tužeći se na obostranu podporu štovana občinstva.

Istina, da vedri duh Antunovićev nepopušta do zadnje sile i neda se ničim smésti, a darežljiva desnica njegova da će za sreću i prosvjetu ovostranoga roda syoga iztisnuti i poslednji si novčić iz džepa; jer on živi i umire za pravicu i slobodu; živi da nas usreći, umire da nas spasi, — al tolike žrtve duševne i tvarne u današnje kobno doba svaliti na samotna staračka ramena njegova, da na radost dušmanstva konačno podlogne s našega nehajstva, težki je i neoprostivi grieh!

Dno 22. studenoga prošle godine priobćio sam u „Obzoru“ vitežkim sinovom Trojedne Kraljevine naše jedno ovde stanje, dojavio naše kukanje najsmiernijom molbom, da nam bez njihove pomoći neima života, u nadi: oni će nam ugnjetenim i osiromašenim podporu pružiti pomoćniku ruku. Al ta dosad slabašna podpora prieti nam doskorom smrtju, jer preč. gospod. urednik, slavni Ivan Antunović kanonik, bez bolje pomoći morat će već o Josipovu tekuće godine sahraniti il „Bunj. i Šokačke Novine“, il njihov beletrističan listak „Vilu.“ Pa me pita za mienje šta je čineći? A ja još svendilj, oslanjajuć se na dičan rod svoj jugoslavenski, puštam ove molbene redke kričcem mile „Naše Sloge“ na sve rodoljubive duše od Adrije do Crnoga Morja gromovitim vapajem: pomoć, pomoć, junačka braćo.

Mi smo osamljeni, ugnjeteni, dušmanstvom okruženi, sebi zavistju ostavljeni, u svakoj struci kukavni i slabi. Suzal je doduše vriedan, koj se na drugog oslanja, al blago onomu, koj se ima osloniti na koga! jer bratu je milo, kad ga ljubi i u pomoć zaziva rođeni brat, da složnimi silami spasi brata prezirana u svietu!

„Mi radimo, al baš kô oni u Sigetu, neimavši nekoć „nade u pobjedu. Puk naš smier nerazumie, a medju nas i „njega stali su dušmani u sudstvu, u crkvi i u učioni, te „nemožemo dospjeti do njega. O svjetovnjacih ovostranih ni „tako nemamo šta dobra reći; a uz to koji smo, prvo smo „nevoljni zdravljem, drugo siromasi kesom. Te nam nepre- „ostaje ino, neg se boriti bez nade. Jer kad i umreš, ostat ćeš „nepokopan, il do ladna groba preziranjem odpratjen. Nu „to sve neće nas odbiti od rada i častna napora, već će „uzduvati i najposlednju varnicu duha, iztiskati i najposlednju „krajcaru, da ju žrtvujemo na uzbuđenje roda miloga. — „A meni drugo ni netreba, jer nisam nikad ni čekao, da „svojima očima ugledam uspjeh nemogući; već samo mi Bože „toliko daj poživiti, da se nadje rodoljubiva duša, koja će „ono, što smo tegotno započeli, nastaviti dalje!“

Svom smiernostju vadim ove redke iz lista slavnog Antunovića od 22. prosinca pr. g. da naše blago občinstvo uvidi, kako mnije danas žarko sree prvoga Bunjevca!

Tko pozna naš težki položaj i usred dušmanskih nasrtajah postojećé okolnosti; tko pozna vitežkoga Slavena Antunovića, njegove i naše odnošaje, ciljeve i namjere, pa još, kraj sve sobstvene mogućnosti da nas podpomogne, zatvara oči: taj neshvaća duha vremena, neshvaća nas i naših težnjah, te nije sin svete sloge i slavenske uzajamnosti!

Amo dakle dieni sinei mile Trojednice! S vami smo sve, a bez vas ništa! Predplatite se sa 3 godišnja forinta na „Bunjevačke i Šokačke Novine“ i krasan im priložen listak „Vilu.“ One su s godinom 1872 povećane i poljepšane. Izlaze svakoga četvrtka u Kaloči u Ugarskoj, donose liepih političkih, poučnih i zabavnih stvarih u najstrožijem smislu naše slavistike!

Na ovu moju bratsku i iskrenu Bog vam i duša!

M.

Neukû Nauka.

Tko hoće, da ima dobru kravu muzaru,

valja mu ju poslie prvoga teleta, čim je s drugim bredja, čim duže muzti, jer je stvar dokazana, da ovakova krava kolikogod krat je bredja, svaki put prisuši u ono doba, kad su ju poslie prvoga teleta prestali muzti. Ako su ju dakle prestali petoga mjeseca muzti, ona će svaki put toga mjeseca presušiti. U obće je dosta, ako se krava 14 danah prije nego se teli, prestane muzti.

(Gosp. List)

Franina i Jurina.

Fr. No pak ča si doznal od soli?

Ju. To, da se sada deli polag duš, koliko jih je bilo leta 1857.

Fr. Pak ča?

Ju. A niš drugo, lego da valja čekat, dokle ju budu delili po lanjskem popise.

Fr. Tu dakle nima druge pomoći, lego il svako leto puk popisat,

il da podestarije pišu financel, koliko je od leta do leta više trebuj.

Ju. I ja tako dem.

Različite viesti.

* (Jedna želja izpunjena.) Čitatelji *Naše Sloge* će još pamtili želju, što ju mi nedavno izrekosmo, najino da bi slavna Junta u Poreću dobro učinila, kad bi svoje odluke, osobito što se tiče Stipendijah — komu i koliko — u Novinah javila, i to jedino za to, da Slaveni po Istri jasno vide, je li, nije li i koliko je ona prama njim pravična. I eto, ta se je naša želja ovih danah izpunila, jer su u *Osservatore Triestino*, dno 9 tekućeg mjeseca, javljena imena stipendistah i svota podpore pojedinim odlučena. U sljedećem broju ćemo mi drage volje obširnije to javiti, a za sad samo nadestavljamo, da je slavna Junta barem u nekoliko zadovoljila našoj želji. Zato ide hvala Juntu, a još veću će hvalu steći, kad bude po pravoj mjeri dielila *Talijanom i Slavnom* novčane pomoći, koje plaćaju u kasu oba naroda. Nepitamo mi od Junte nego što je pravo. Kad bude ona u svem pravedna, onda će bit vriedna poštovanja i pouzdanja i od strane Slavenah.

* (Oskudica i glad u Hrvatskoj i Slavoniji) zavlada je zimus radi slabe lanjske ljetine. Jauku nevoljnikah odazvali se narodnjaci u Zagrebu, i počeli dobrim uspiehom sabiranje dobrovoljnih prinesakah. Mi smo takodjer pripravni primati svaki i najmanji darak, za stradajuće; ter zato usrdno pozivljemo naše štovane štioce, da milosrdne prineske sabiraju i gladom morenoj braći Hrvatoc u pomoć priteču putem našega lista, ili ako ih je volja upravo u Zagreb na g. Gjuru Crnadka pošalju.

* (Zaklada sv. Nikole u Trstu) za nemoćne i uboge mornare, tako zvana austro-ilirskog primorja, koja se ustrojila poslie ukinnuća bratovščine sv. Nikole g. 1774, imala je koncem godine 1871 glavnicu od 492.534 f. 29¹/₂ nvč. uračunav o vamo takodjer i dalmatinski fond sa 12150 for. Dohodeci te zaklade iznašali su minule godine 47.398 for. 83¹/₂ nvč., iz kojih se je podupiralo 25 pomorskih kapitanah, po for. 8.40 nvč., 59 kapitanskih udovicah po for. 6.30 nvč., 174 gospodara brodovah i 137 njihovih udovicah po for. 20 nvč., 163 mornara i 110 ubogih mornarskih udovicah po for. 3.15 nvč. svakog mjeseca. Buduć dalmatinski fond odveć malen, to su se milostinje (4 vlastnikom brodovah, 2 mornarom i 4 mornarskim udovicam) podielile iz zaklade austro-ilirskog primorja.

Tko bi želio zadobiti iz pomenute zaklade kakovu milostinju, nekaš se pismeno obrati na ured luke u Trst (officio di porto), ter valjanimi svjedočbami (atestati) dokaže svoje siromaštvo, nesposobnost putovanja po moru, i da je molitelj

(dotično suprug) kroz 10 godinah na austrijskih brodovih služio.

* (Učiteljska zadruga u Zagrebu) prekrasno napreduje. Jedva nekoliko godinah postoji, pak je već imala koncem prošle godine glavnicu od 19647 f. 95¹/₂ nvč. Na podupiranje učiteljske siročadi potrošilo se g. 1871, for. 1237.60 nvč. i to dobivale su 4 udovice na mjesec po 5 for., 5 po 9, i po 12, a 1 po 20 for. Za ovo ljeto ostaje razpoloživih 1518 for. 45 nvč.

* (Ruski Knez Nariškin), darovao je za utemeljenje jednog učiteljska 550.000 rubaljah u srebru (skoro 1 mi for). Kamo sreće kad bismo mi samo nekoliko ovakovih dobročiniteljah imali, kao tobože barbari Rusi; s našim se narodom nebi tada neprijateljji onako porivali, kao sada.

SLAVENSKO NOVINSTVO.

Od nove godine izlazi u zlatnom Pragu u svezcih nov list u českom i ruskom jeziku pod imenom *Slovanský Svět* iliti ruski *Slavjanskij Mir*, namienjem prosvjeti, politici i narodnu gospodarstvu. Ciena muje na godinu 6 for. na pol 3 for. na četvrt godine 1 for 70 nvč., a na mjesec 69 nvč. za oboje (rusko-česko) izdanje. Il samo česko, il samo rusko izdanje jest trećinu cjenije. Mi ovaj list preporučujemo svim onim našim čitateljim, koji su radi upoznati se s českom i ruskom knjigom. Evo objega prvog kužižici u českom narečju: Slovo čtenarim. — Michalu Petroviču Pogodinu. — Chorvatské vyrovnání. — Rusko a Srbsko. — Slovanské university v Rakousku. — Slovanšti civilisatoři v Anglii. — Dubrovnické drama. — Národní obyčjeje u Slovanů. — Rusky pamflet o Husovi a o Čechih husitské doby. — Původ pokrevní msty u Srbů. — Národní divadlo v Záhřebě. — „Kde domov

můj“ na Rusi. — Český spolek pro vyvoz a přivoz v Praze — Hedbávnictvi ve slovanskyth zemich.

Opazka.

Trava *poputnik*, što bješe spomenuta u zadnjem broju, raste ponajviše kraj puta, pa odtud joj i ime. Slovenci ju zovu *pripotnik*, a negdje i *trpotec*. Pod imenom *trpotec* jest poznata i Hrvatim, koji joj još vele i *bokva*, *bokvica* i *kukovac*. Latinski joj je ime *plantago*, talijanski *piantagine*, a njemački *Wegerich*. Ima je dvoje vrsti, široka i uzka perja (*latifolia* & *lanceolata*, *major* & *minor*). Za nekoje bolesti pije se od nje i uvarak (*decotto*), a rabe ju i za cijepljenje ranah. Ovo budi rečeno onim, koji je nisu poznavali.

Dopisnica Uredništva.

B. K. u P. — Gdje hvalite, bi tiskali, ali gdje kudite, nemožemo; jer nećemo, da diramo u osobe. — Nekomu kmetu kod Poreča. Javite nam vaše ime, pak ćemo vam zadovoljiti.

Sa tršćanskog tržišća.

Žita je ovo posljednje vrijeme dosta u Trst prispjelo, pak mu je zato opet sada ciena pala, i buduće se je nadati, da će Crnomore i Dunav na skoro od leda prosta biti. Prodava se *šenica*, 116 ũ po for. 8.25—50 nvč., *kukuruz* for 5.20—60 nvč.; cent *ječmena*, f. 4. 10—80 nvč.; *pasulj* (fažol) vagan for. 5—7 nvč.; *Kafa Rio cent* f. 46¹/₂—49; tušeni *cukar* (slador) 24—25¹/₂ for. Jedan cent *masla* 51—52¹/₂ for. *masti* 33—34¹/₂ for.; *slanine* 29 for. 50 nvč. *treske* (bacalara). 21 for. *Barilo ulja* dal. ist. for. 35. *Vedro dobra dalm. vina* 12—14 for.; *istar.* 18—20 for. postavljeno u kuću.

Kretanje austrijskih brodovah

od 1 do 15 Februara.

Dojadrili u — iz

Trst: *Antal*, Marsiljo — *Mimi*, Mletakah — *Slava O.*, Carigr. — *Francika*, Genova.
 Algir: *Eden*, Trsta
 Belfast: *Tonka B.*, Liverpoola za Odesu.
 Falmut: *Cviet*, Taganroga — *Tare*, Suline — *Hunnus*, Carigr. — *Niko*, Portsaida — *Jared*, Odesa.
 Grimsby: *Ana S.*, Hula — *Jakob* — za Carigr.
 Kardif: *Danica*, Erac. *Bar. Eitvös*, Bristol.
 Kvinstoven: *Leda*, Njujorka — *Hennoch*, *Alberto*, Odesa.
 Lett: *Astriana*, Aloo
 Marsilju: *Slavonija*, Smirno — *Unico*, *Regulus*, *Sveti Ivan*, Carigr. — *Slavia*, Trsta za Cet — *Chero*, Marsiljo — *Sloboda*, Odesa.
 Njujork: *Carolina Premuda*, Ales.
 Njuport: *Aquilone*, Bordoa.
 Oran: *Accorto*, Trsta.
 Pernambuk: *Njord*, Kardifa.
 Šild: *Idomeno*, Londre.
 Salonó: *Čuani*, Marsiljo — *Urmengi*, Palerma — *Sertan*, Cet.
 Trun: *Natan*, Glasgova — *Arfaksad*, Dublina — *Drago G.*, Glasgova.

Odjadrili iz — u

Trsta: *Emulo*, Marsilju — *Xenofont*, Bordo — *Bolivar*, Ales. — *Miloš*, *John*, Cet.
 Belfasta: *Jona*, Carigr. — *Liburno*, Trst — *Stilicone*, Trun.
 Carlgrada: *Pater*, *Enma*, *Azov*, *Mala Marica*, *Sobieski*, Marsilju — *Enco*, *Rosa*, *Peppina*, *Luigia*, *Dario*, *Carlo R.*, *Vesta*, *Gjurko*, *Adria*, Kork — *Živio*, *Eugenio*, 3 *eugini*, *Melchior*, Odesu — *Moise Montefiore*, Trebizonda — *Vice Tone*, Dunav — *Mare*, *Civita-vecchia* — *Ave*, *Kostanou*.
 Filadelfite: *Esnu*, Kvinstoven.
 Flesinge: *Amur*, Njukastl — *Amalia*, Kardif.
 Gibraltar, prošli: *Figlia maggiore*, *Equita*, *Margherita* —
 Glasgova: *J. J. Strossmayer*, Odesu.
 Kardifa: *Mila*, *Mary Bond*, *Smui*, *Madra Mar.*, *Eva*, *Michele*, *Elso*, *Capodistria*, *Nervo O.*, *Danae*, *Bortolina*, *Fanny*, *Olivo*, Carigr. — *Nikola Despot*, *Diana*, *Istria*, *Trident*, *Suid*, *Unione*, *Argentina*, *Domenica*, *Juno*, Trst — *Vuk*, *Napried*, *Alesandretu* — *I dubrovački*, *Jmalku* — *VII dubrovački*, *Mamilju* — *Gino*, *Dubrovnik*.

Kvinstovna: *Eugenio*, Vaterfort — *Abraham*, Dublin.
 Letta: *Casimiro C.*, Carigr.
 Liverpoola: *Mosorska vila*, *Araldo*, Carigr. — *Marcantonio*, Mletko — *Girolamo*, *Atlas*, Trst.
 Londre: *Sloga*, Riojanciro — *Sr. Vid*, *Svan-soju* — *Osvolitelj*, Kardif.
 Malte: *Armonia*, *Nina*, Kork.
 Marsilje: *Franco P.*, *Rionuncz* — *Urin*, *Fani P.*, *Equo*, *Ester*, *Stivianska*, 3 *brata*, Carigr. — *Maria S.*, *Senegal* — 2 *fratelli*, *Buonosayeros* — *Grad Karlovac*, Ales.
 Njujorka: *Amelia*, Rotterdam — *III dubrovački*, *Eber*, *Mercutio*, Kvinstoven.
 Njukastla: *Adrastea*, Carigr. — *Tarturo*, *Aron*, *Jean*, Trst — *Zator*, Piroj — *Rebecka*, Njujork — *Narenta*, Bombay.
 Plymut: *Ijintio*, Kardif.

Dardaneli prošli — za

Francika Tereza, *Margarita*, *Carmella*, 2 *sorlle* *Genitore Seth*, *Elco*, *VIII dubrovački*, Ingl.

Tèk Novacah

polag Borse u Trstu od 1 — 15 Februara 1872.

NOVCI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	—
Carski dukati (cekinii)	5.38	—	5.37	—	5.37	5.35	5.35	5.30	5.30	5.30	—	5.41	5.40	5 38 ¹ / ₂	5 37	—
Napoleoni	9.04	—	9.03	—	9.02 ¹ / ₂	9. —	9. —	9.01	9.03	9.07	—	9.06	9.04	9.04	9.02 ¹ / ₂	—
Lire Ingleske	11.40	—	11.34	—	11.35	11.34	11.32	—	11.38	11.39	—	11.40	11.39	11.38	11.37	—
Srebro prid (aggio)	112.25	—	112. —	—	111.75	111.75	111.35	111.35	111.15	111.50	—	111.65	111.50	111.50	111.25	—

Izdavatelj i odgovorni urednik A. Karabaić.

Tisk. Weis.